

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร และศึกษาเปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหาร ธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาที่ศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต รุ่นที่ 9-14 จำนวนทั้งสิ้น 210 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 136 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ด้วยแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น โดยมีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร และความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้จัดทำหนังสือขออนุญาตจาก สำนักงาน โครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และทำการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 136 ชุด โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 136 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และสำหรับการทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบค่า t-test เพื่อใช้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญของความคิดเห็น สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และใช้สถิติทดสอบ F-test ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เพื่อใช้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น สำหรับกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป หากทดสอบแล้วพบว่ามี ความ

แตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติ จะดำเนินการทดสอบความแตกต่างรายคู่ (Multiple Comparison) โดยใช้วิธี LSD (Least Significant Difference) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติ ไว้ที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ ผู้วิจัยได้นำมาสรุปผลดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการตามกรรมวิธีของการวิจัยและนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการโปรแกรมสำเร็จรูป ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 136 คน พบว่า นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เป็นเพศหญิง 71 คน คิดเป็นร้อยละ 52.2 และเป็นเพศชาย จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 47.8 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 67.6 และมีรายได้ต่อเดือน อยู่ระหว่าง 5,000 – 15,000 บาท จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พบว่า ระดับทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ที่ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.96) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีระดับทักษะต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ที่ระดับมาก โดยด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านอาจารย์ผู้สอน (ค่าเฉลี่ย = 4.15) รองลงมา คือ ด้านกระบวนการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย = 3.94) ด้านการวัดผลและประเมินผล (ค่าเฉลี่ย = 3.93) ด้านหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย = 3.89) และด้านปัจจัยเกื้อหนุน (ค่าเฉลี่ย = 3.88) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ในด้านหลักสูตร อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.89) เมื่อพิจารณาเป็น

รายประเด็นแล้ว พบว่า ในทุกประเด็นกลุ่มตัวอย่างมีทัศนะอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นเรื่องของ การสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมในแต่ละรายวิชา (ค่าเฉลี่ย = 3.96) รองลงมา คือ เรื่องของเนื้อหาแต่ละรายวิชาที่มีความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตของรายวิชานั้น ๆ (ค่าเฉลี่ย = 3.95) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ เรื่องของความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน (ค่าเฉลี่ย = 3.77)

2.2 ทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครในด้านอาจารย์ผู้สอน อยู่ที่ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.14) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นแล้วพบว่า ในทุกประเด็นกลุ่มตัวอย่างมีทัศนะอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นเรื่องของการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักศึกษา (ค่าเฉลี่ย = 4.32) รองลงมาเป็นเรื่องของการมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในรายวิชาที่สอน และเรื่องของการเปิด โอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น (ค่าเฉลี่ย = 4.26) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ เรื่องของการแนะนำแหล่งความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพให้แก่นักศึกษา (ค่าเฉลี่ย = 4.01)

2.3 ทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครในด้านกระบวนการเรียนการสอน อยู่ที่ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.94) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นแล้วพบว่า ในทุกประเด็นกลุ่มตัวอย่างมีทัศนะอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นเรื่องของการมีการเตรียมการสอนในทุกรายวิชาเป็นอย่างดี (ค่าเฉลี่ย = 4.07) รองลงมาเป็นเรื่องของการมีการเปิด โอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา (ค่าเฉลี่ย = 4.04) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ เรื่องของการมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกสถานที่ เช่น การศึกษาดูงาน เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามี และประสบการณ์ตรง นอกจากการเรียนในชั้นเรียน (ค่าเฉลี่ย = 3.72)

2.4 ทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครในด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ที่ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.93) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นแล้วพบว่า ในทุกประเด็นกลุ่มตัวอย่างมีทัศนะอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นเรื่องของการมีการให้นักศึกษาได้รับทราบคำชี้แจงเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนแต่ละรายวิชาอย่างชัดเจน (ค่าเฉลี่ย = 3.99) รองลงมาเป็นเรื่องของ

ข้อสอบสามารถวัดความรู้ ความสามารถของ นักศึกษาได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหารายวิชา (ค่าเฉลี่ย = 3.98) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3 ประเด็น ได้แก่ เรื่องของเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลการเรียนเหมาะสมกับธรรมชาติของความรู้ในแต่ละรายวิชา, เรื่องการนำผลของการวัดผลและประเมินผลการเรียนในแต่ละครั้งมาเป็นข้อมูลย้อนกลับให้นักศึกษาทราบเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา และเรื่องของการแจ้งผลการเรียนเป็นไปตามกำหนดการที่ประกาศไว้ (ค่าเฉลี่ย = 3.87)

2.5 ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ในด้านปัจจัยเกื้อหนุน โดยรวมอยู่ที่ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.88) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นแล้วพบว่า ในทุกประเด็นกลุ่มตัวอย่างมีทักษะอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เป็นเรื่องของแสงสว่างภายในห้องเรียนเหมาะสมกับขนาดห้องเรียน (ค่าเฉลี่ย = 4.07) รองลงมาเป็นเรื่องของโต๊ะ เก้าอี้ ภายในห้องเรียนอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี (ค่าเฉลี่ย = 4.06) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ เรื่องของห้องสมุดมีการให้บริการสืบค้นข้อมูลที่ทันสมัย (ค่าเฉลี่ย = 3.66)

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหาร ธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า

3.1 เพศ พบว่า ทักษะของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และหากพิจารณาในแต่ละด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน พบว่า ในทุกๆด้าน นักศึกษามีทักษะต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ไม่แตกต่างกัน

3.2 อายุ พบว่า ทักษะของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และหากพิจารณาในแต่ละด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและ

ประเมิณผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน พบว่า ในทุกๆด้าน นักศึกษามีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ไม่แตกต่างกัน

3.3 อาชีพ พบว่า ทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ในด้านปัจจัยเกื้อหนุน นักศึกษาที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และหากพิจารณาในแต่ละด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า นักศึกษามีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ไม่แตกต่างกัน

3.4 รายได้ พบว่า ทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งพอสรุปได้ว่ารายได้ที่แตกต่างกันมีผลต่อทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ ระหว่าง 5,000 – 15,000 บาท มีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร แตกต่างกับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ระหว่าง 25,001 - 35,000 บาท และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้มากกว่า 35,000 บาท โดยกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ระหว่าง 15,001 - 25,000 บาท มีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ไม่แตกต่างจากกลุ่มอื่น ๆ และหากพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ในด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน พบว่า นักศึกษาที่มีรายได้แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในส่วนของด้านอาจารย์ผู้สอน นักศึกษามีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ไม่แตกต่างกัน

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

4.1 ด้านหลักสูตร นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมดีแล้ว มีการจัดการเรียนการสอนได้ตรงตามเนื้อหาของหลักสูตร ตรงตามเป้าหมายของผู้เรียนที่จะสามารถนำความรู้ไปพัฒนาเพื่อประยุกต์ใช้กับการทำงานจริงได้ ตลอดจนมีเนื้อหาสาระเหมาะสมกับเวลาที่สอน และมีความสอดคล้องกับสภาพการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และความต้องการตลาดแรงงานในปัจจุบัน และได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ เนื้อหาของหลักสูตรควรมีความเข้มข้นมากกว่านี้ และควรมีภาษาอังกฤษสอดแทรกในหลักสูตรให้มากกว่านี้ ตลอดจนเพิ่มการสร้างเสริมแนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงมากกว่าบทเรียนที่สามารถค้นคว้าได้เอง และควรพัฒนาหลักสูตรใหม่ๆเพิ่มขึ้น

4.2 ด้านอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ในภาพรวมของอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสมดีแล้ว อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ในวิชาที่สอน มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ มีความเอาใจใส่นักเรียน โดยเปิด โอกาสให้นักเรียนได้ซักถามตลอดเวลาทำให้ง่ายต่อการเข้าใจในการเรียน มีการติดตามงานของนักเรียนได้เป็นอย่างดี และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อนักเรียน มีความเป็นกันเอง ทำให้นักเรียนกล้าที่จะแสดงออก และได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ ควรเชิญ อาจารย์หรือวิทยากรมืออาชีพจากสถาบันอื่นๆที่มีประสบการณ์ เพื่อนำประสบการณ์และแนวทางมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักศึกษา ควรให้อาจารย์ผู้สอนมีบทบาทในการเรียนการสอนมากขึ้น และควรเป็นอาจารย์ที่มีวิสัยทัศน์ และสามารถถ่ายทอดวิชาการให้กับ นักศึกษาด้วยจิตและวิญญาณของอาจารย์ผู้สอน ตลอดจนควรมีการศึกษานอกสถานที่ตามรายวิชาที่เรียนในแต่ละเทอมของชุดวิชาที่เรียน

4.3 ด้านกระบวนการเรียนการสอน นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า มหาวิทยาลัยมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนได้ดีและมีความเหมาะสมดีอยู่แล้ว โดยมีรูปแบบการสอนที่ชัดเจน นักศึกษาสามารถรับความรู้ได้ดี วิธีการและเทคนิคในการสอนสามารถจูงใจให้นักศึกษาได้ เป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดีภายในชั้นเรียน ตลอดจนมีการสอนตามหลักสูตรที่ได้ชี้แจงไว้ก่อนเรียน และได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ กิจกรรมในห้องเรียนยังมีน้อยเกินไป ควรจัด

กิจกรรมให้นักศึกษาเพิ่มมากขึ้น ควรเพิ่มกิจกรรมการเรียนการสอนนอกสถานที่เพื่อเสริมสร้างและได้เรียนรู้จากธุรกิจจริงตามสาขาวิชาที่เรียน เช่น การพาไปดูงาน สัมมนา เป็นต้น และควรสอดคล้องข้อมูลของการเปลี่ยนแปลงด้านการตลาดอยู่ตลอดเวลา

4.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมคืออยู่แล้ว และได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ ควรประเมินผลความรู้ความสามารถของนักศึกษาทำให้นักศึกษาได้ประเมินตนเองว่าตนเองมีขีดความสามารถอยู่ในระดับใด และควรแจ้งรายละเอียดข้อมูลแก่ฝ่ายทะเบียนให้ละเอียดรอบครอบ

4.5 ด้านปัจจัยเกื้อหนุน นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมคืออยู่แล้ว โดยมีการอำนวยความสะดวกและมีปัจจัยเกื้อหนุนมากเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน และได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ อุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ ควรมีความทันสมัยกว่านี้ ควรมีทุนสนับสนุนในการพานักศึกษาออกไปดูงานภายในประเทศบ้าง ควรมีการสนับสนุนและเพิ่มเติมโอกาสให้แก่นักศึกษาที่ยังขาด และควรมีการจัดสถานที่หรือแนวทางการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษา เรื่อง ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร สามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ในภาพรวมอยู่ที่ระดับมาก โดยเฉพาะในด้านด้านอาจารย์ผู้สอนซึ่งมีระดับทักษะที่สูงที่สุด รองลงมา คือ ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านหลักสูตร และด้านปัจจัยเกื้อหนุน อาจเนื่องมาจากหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เป็นการจัดการการศึกษาเชิงวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อนำไปพัฒนางานให้เกิดขึ้นในชีวิตจริง อันจะนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพและอาชีพ ธุรกิจและการศึกษา โดยในการเรียนการสอนและกระบวนการวิชาที่เรียนรู้จะต้องคำนึงถึงฐานประสบการณ์และปัญหาจริงของ

นักศึกษาโดยใช้ทฤษฎีที่หลากหลาย นำไปประยุกต์หรือสอดแทรกในกระบวนการแก้ไขปัญหา และที่สำคัญคือ ผู้สอนจะต้องมีความรู้และประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ (เปรื่อง กิจรัตน์ภร, ม.ป.ป.) กรอบกับมหาวิทยาลัยได้มีการปรับปรุงหลักสูตรเป็นระยะเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและของลูกค้ำซึ่งเป็นนักศึกษา โดยมีการปรับปรุงล่าสุดเมื่อปี 2552 โดยได้กำหนดกระบวนการในการศึกษา และวิธีวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน (หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง. 2552) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประยงค์ ธรรมสุภา (2546) ที่ศึกษา เรื่องของ ทักษะของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตรศาสตร์ ในขณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ โดยนักศึกษามีทักษะในด้านองค์ประกอบการจัดการเรียนซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ในด้านอาจารย์ ด้านตัวนักศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรม ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล โดยทั้ง 6 ด้าน นักศึกษามีทักษะเห็นด้วยในระดับมาก อีกทั้งผลการศึกษาของ ชิวภัทร ธรรมเกสร (2552) ที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องของ ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต โดยผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีทักษะต่อการจัดการเรียนการสอน ระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ในด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน โดยรวมและในแต่ละด้านว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ดังนี้

2.1 นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่มี เพศ อายุ และอาชีพ ต่างกัน ไม่มีผลต่อระดับทักษะที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยกล่าวคือ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครที่มี เพศ อายุ และอาชีพ ที่แตกต่างกัน มีทักษะที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยได้จัดทำหลักสูตรธุรกิจมหาบัณฑิต ที่มี

โครงสร้างของเนื้อหาสาระครบถ้วนและชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติจริง โดยมีการปรับปรุงเป็นระยะ (หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง, 2552) และเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่กล่าวไว้ชัดเจนว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2544: 10-13) เมื่อนำหลักสูตรดังกล่าวไปใช้ในการปฏิบัติจริงกับการจัดการเรียนการสอนจึงทำให้ไม่เกิดความแตกต่างกันระหว่างนักศึกษาที่มีสถานภาพส่วนบุคคลแตกต่างกัน ดังที่เอลลิสและเฮอ์ส (Ellis and Hers. 2002: 1016) ได้กล่าวไว้ว่า โครงสร้างที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ใช้จัดกระทำในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดผลที่ตั้งเป้าหมายไว้แก่ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ ศิรินารด สายอ่อง (2550) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อการให้บริการการศึกษาของโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร โดยนักศึกษาที่มี เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการการศึกษาของโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ไม่แตกต่างกัน

2.2 นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่มีรายได้แตกต่างกัน มีผลต่อระดับทักษะที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย กล่าวคือ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครที่มีรายได้แตกต่างกัน มีทักษะที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร แตกต่างกัน โดยนักศึกษาที่มีรายได้ ระหว่าง 5,000 – 15,000 บาท มีทักษะต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร แตกต่างกับนักศึกษา ที่มีรายได้ระหว่าง 25,001 - 35,000 บาท และนักศึกษาที่มีรายได้มากกว่า 35,000 บาท โดยกลุ่มนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่มีรายได้ระหว่าง 15,001 - 25,000 บาท มีทักษะต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ไม่แตกต่างจากกลุ่มอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิรินารด สายอ่อง (2550) โดยได้เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อการให้บริการการศึกษาของโครงการ

บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร โดยนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการการศึกษาของ โครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร แตกต่างกัน

3. นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร โดยรวมมีความคิดเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมมีความเหมาะสมดีอยู่แล้ว โดยนักศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะจำแนกเป็นรายด้านต่างๆ ดังนี้ คือ ด้านหลักสูตร ในส่วนของเนื้อหาของหลักสูตรควรมีความเข้มข้นมากกว่านี้ และควรมีภาษาอังกฤษสอดแทรกในหลักสูตรให้มากกว่านี้ ตลอดจนเพิ่มการสร้างเสริมแนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงมากกว่า บทเรียนที่สามารถค้นคว้าได้เอง และควรพัฒนาหลักสูตรใหม่ๆเพิ่มขึ้น ด้านอาจารย์ผู้สอน ควรเชิญอาจารย์หรือวิทยากรมืออาชีพจากสถาบันอื่นๆ ที่มีประสบการณ์ เพื่อนำประสบการณ์และแนวทางมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักศึกษา และควรเป็นอาจารย์ที่มีวิสัยทัศน์ ด้านกระบวนการเรียนการสอน ควรจัดกิจกรรมให้นักศึกษาเพิ่มมากขึ้น ควรเพิ่มกิจกรรมการเรียนการสอนนอกสถานที่เพื่อเสริมสร้างและได้เรียนรู้จากธุรกิจจริงตามสาขาวิชาที่เรียน เช่น การพาไปดูงาน สัมมนา เป็นต้น และควรสอดแทรกข้อมูลของการเปลี่ยนแปลงด้านการตลาดอยู่ตลอดเวลา ด้านการวัดผลและประเมินผล ควรประเมินผลความรู้ความสามารถของนักศึกษาทำให้นักศึกษาได้ประเมินตนเองว่าตนเองมีขีดความสามารถอยู่ในระดับใด และกำหนดเกณฑ์ในการวัดผลให้เป็นมาตรฐาน อีกทั้งควรแจ้งรายละเอียดข้อมูลแก่ฝ่ายทะเบียนให้ละเอียดรอบครอบ และด้านปัจจัยเกื้อหนุน อุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ ควรมีความทันสมัยกว่านี้ ควรมีทุนสนับสนุนในการพานักศึกษาออกไปดูงานภายในประเทศบ้าง ควรมีการสนับสนุนและเพิ่มเติม โอกาสให้แก่นักศึกษาที่ยังขาด และควรมีการจัดสถานที่หรือแนวทางการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ

ซึ่งการศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พอจะสรุปได้ว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในทางบวก ในภาพรวมการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครนั้น มีความเหมาะสมดีอยู่แล้ว และได้ให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อเป็น

แนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครในด้านต่างๆ ให้ดียิ่งขึ้นไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา เรื่อง ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิตได้นำประโยชน์ไปใช้ดังนี้

1.1 ด้านหลักสูตร มหาวิทยาลัยควรสอดคล้องแทรกภาษาอังกฤษไว้ในหลักสูตรให้มากกว่านี้ และเพิ่มการสร้างเสริมแนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงมากกว่าบทเรียนที่สามารถค้นคว้าได้เอง ตลอดจนควรมีการพัฒนาหลักสูตรใหม่ๆ เพิ่มขึ้น

1.2 ด้านอาจารย์ผู้สอน ควรมีการเชิญอาจารย์หรือวิทยากรมืออาชีพจากสถาบันอื่นๆ ที่มีประสบการณ์ เพื่อนำประสบการณ์และแนวทางมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักศึกษา และควรเป็นอาจารย์ที่มีวิสัยทัศน์ สามารถถ่ายทอดวิชาการให้กับนักศึกษาด้วยจิตและวิญญาณของอาจารย์ผู้สอน

1.3 ด้านกระบวนการเรียนการสอน มหาวิทยาลัย ควรมีการเพิ่มกิจกรรมในห้องเรียน ให้กับนักศึกษามากขึ้น ควรมีการเรียนการสอนนอกสถานที่เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากธุรกิจจริงตามสาขาวิชาที่เรียน เช่น การพาไปดูงาน สัมมนา เป็นต้น และควรสอดคล้องข้อมูลของการเปลี่ยนแปลงด้านการตลาดอยู่ตลอดเวลา

1.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล ควรมีการประเมินผลความรู้ความสามารถของนักศึกษา ซึ่งจะทำให้นักศึกษาได้ประเมินตนเองว่าตนเองมีขีดความสามารถอยู่ในระดับใด และกำหนดเกณฑ์ในการวัดผลให้เป็นมาตรฐาน

1.5 ด้านปัจจัยเกื้อหนุน มหาวิทยาลัย ควรจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ ควรให้มีความทันสมัยกว่านี้ ควรมีทุนสนับสนุนในการพานักศึกษาออกไปดูงาน ภายในประเทศบ้าง และควรมีการสนับสนุนและเพิ่มเติมโอกาสให้แก่นักศึกษาที่ยังขาดแคลน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับทักษะของนักศึกษาที่มีต่อจัดการเรียนการสอน หลักสูตรอื่น ในสาขาวิชาต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มีการเปิดสอน

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัย เพื่อเปรียบเทียบความรู้ ทักษะ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน และ สาขาวิชาที่ศึกษา ที่มีต่อทักษะของนักศึกษาในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจ มหาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

2.3 ควรศึกษาในด้านปัจจัยอื่นๆ ตลอดจนศึกษาปัญหา และอุปสรรคที่มีต่อจัดการเรียน การสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร